

Uppskot

til

stjórnarskipan Føroya

Formæli

Vit, Føroya fólk, samtykkja hesa stjórnarskipan. Hon er grundvøllur undir stýri okkara, ið skal tryggja frælsi, trygd og trivnað.

Vit bygdu landið í fornari tíð og skipaðu okkum við løgtingi, lógum, rættindum og skyldum.

Stjórnarskipanin staðfestir, at landsins borgarar eru upphav til alt politiskt vald í landinum, og hon skipar Føroyar eftir nútíðartørvi við fólkaræði, løgræði, rættindum og skyldum.

Stjórnarskipanin setir ikki úr gildi verandi stjórnarrættarligu sáttmálar og altjóðaavtalur, men staðfestir, at Føroya fólk hevur sjálvsavgerðarrætt og fullan rætt til at siga hesar upp.

Eingin lóg kann verða sett í gildi fyri Føroyar uttan løgtingsins samtykki.

Fyrsti partur – Stýrislag

§ 1. Fólkið og landið

(1) Føroyar eru land, føroyingar eru tjóð, og alt vald í landinum er hjá Føroya fólk.

(2) Føroyar hava sambært sáttmálum samstarvað við onnur lond og kunnu framvegis samstarva við onnur lond sambært sáttmála.

(3) Um gjørt verður av at lata samveldisstovnum vald, ið annars liggur hjá landsins myndugleikum, skal hetta verða væl lýst í millumtjóðasáttmála. Løgtingið skal samtykkja slíkan sáttmála, áðrenn fólkíð tekur endaliga avgerð á fólkaatkvøðu í minsta lagi eitt hálv ár og í mesta lagi eitt ár seinni.

(4) Eitt og hvørt samveldissamstarv kann á sama hátt sigast úr gildi, har fólkíð skal taka endaliga avgerð á fólkaatkvøðu í minsta lagi eitt hálv ár eftir og í mesta lagi eitt ár eftir, at løgtingið hevur tikið støðu sína.

(5) Føroyar kunnu skipa seg sum sjálvstøðugt ríki. Tá skal fólkíð taka endaliga avgerð á fólkaatkvøðu í minsta lagi eitt hálv ár eftir og í mesta lagi eitt ár eftir, at løgtingið hevur tikið støðu sína.

(6) Tá uppskot verður lagt til fólkaatkvøðu, skulu minst 50% av teimum, sum hava valrætt, greiða atkvøðu, fyri at úrslitið skal fáa gildi. Vanligur meiriluti skal ráða.

§ 2. Valdsbýti

(1) Føroyar eru land við fólkaræði. Fólkíð fremur vald sítt gjøgnum løgting, landsstýri og dómstólar.

(2) Løgtingið samtykkir uppskot til lógir, lögmaður staðfestir lógir, landsstýrið umsitur lógirnar, og dómstólarinir døma eftir lógunum. Løgting, landsstýri og dómstólar skulu halda seg innan fyri vald sítt og heimildir.

(3) Løgtingið er fólkavalt.

§ 3. Rættvísi

(1) Stjórnarskipanin er grundað á valdsbýti og löggræði. Umframt rættindi, ásett í hesi skipan, verjir hon onnur borgararættindi, sum eru sjálvsøgd.

§ 4. Ímyndir og mál

(1) Føroyar hava egið flagg, egið skjaldrarmerki og egnan tjóðsang.

(2) Føroyskt er tjóðarmál og alment mál.

Annar partur - Rættindi og skyldur

§ 5. Rættindi og verja

(1) Rættindi kunnu einans avmarkast við lóg og í samsvari við hesa stjórnarskipan.

(2) Rættindi kunnu knýttast at heimarætti ella bústaði.

(3) Myndugleikar landsins skulu altíð verja rættindi hjá íbúgvum landsins.

§ 6. Skyldur

(1) Øll skulu virða hesa skipan og tær lógir, tær skyldur og tey rættindi, sum verða til í samsvari við hana.

(2) Øll eiga at virða landsins arv og tilfeingi eins og rættindi hjá øðrum.

§ 7. Javnstøða

(1) Øll fólk eru javnsett uttan mun til kyn, eyðkenni ella frábregði.

(2) Eingin munur má vera tilvildarligur, órættvísur ella mannminkandi.

§ 8. Lív og trygd

(1) Øll eiga rætt til lív og trygd.

(2) Eingin kann verða viðfarin ella revsaður miskunnarleyst ella óvirðiliga.

(3) Deyðarevsing kann ikki ásetast.

§ 9. Persónligt frælsi

(1) Øll eru fræls og frí og vard móti ágangi.

(2) Frælsistøka kann einans fremjast við lóg. Avgerð sambært slíkari lóg kann leggjast fyri dómara.

(3) Verður ein handtikin fyri brotsverk, skal hann fyri dómara innan 24 tímar. Bert dómari kann staðfesta ella leingja handtøku.

(4) Dómari kann áleggja longri varðhald, tó í mesta lagi fyra mánaðir, og bert um longri revsing er væntandi. Dómari kann kortini í heilt serligum førum áleggja longri varðhald enn fyra mánaðir.

(5) Dómari kann í serligum førum áleggja varðhald í einingi ella partvísari avbyrging, tó í mesta lagi í tveir mánaðir. Dómari kann kortini í heilt serligum førum áleggja varðhald í einingi ella partvísari avbyrging longri enn tveir mánaðir.

§ 10. Bústaður og samskifti

(1) Bústaðir, ognir og alt privat samskifti eru vard fyri inntrivum.

(2) Er neyðugt sambært lóg og landsins tørvi at gera rannsókn, leggja hald á ella gera onnur inntriv, skal dómari í úrskurði gera av, um tað er loyviligt. Kann úrskurður ikki gerast áðrenn inntrivið, skal hann gerast aftaná.

§ 11. Ognarrættur

(1) Ognarrætturin er friðhalgaður.

(2) Almennur myndugleiki kann eftir mannagongd í lóg taka ræði á privatari ogn ella rætti. Tilfík lóg skal samtykkjast av tveimum triðingum av lógtingslimunum, og ognartøkan skal fara fram sambært neyðugum og átrokandi almennum tørvi.

(3) Fyri slíka ognartøku skal fult endurgjald latast.

§ 12. Trúarfrælsi

(1) Øll eiga rætt til at trúgva og til at útinna sína trúgv.

(2) Kristnit trúnni kunnu verða veittar serligar sømdir, tó uttan at gera seg inn á aðrar fatanir.

(3) Fólkakirkjan eigur lut eftir gomlum siði.

§ 13. Valrættur

(1) Val til lógtung og kommunustýri fara fram á almennum, loyniligum og beinleiðis vali. Sama er við fólkaatkvøðum. Í lóg verður ásett, hvør er valbærur, og hvør hevur valrætt. Ásetingar um valbæri og valrætt koma í gildi eftir næsta lógtungsval.

§ 14. Framsøgufrælsi

(1) Ein og hvør eigur rætt til undir ábyrgd at hava og bera fram sína hugsan.

(2) Á sama hátt eiga øll rætt til at vera við í samskipti og til at taka ímóti upplýsing.

§ 15. Felagsfrælsi

(1) Øll hava rætt til at taka seg saman í feløg og fylkingar til eitt og hvørt endamál.

(2) Feløg og fylkingar kunnu avsigast við dómi, um atlit at trygd-og landaskili krevur tað.

§ 16. Savningarfrælsi

(1) Øll eiga rætt til at savnast á almennum staði, um hetta ikki brýtur við trygd og landaskil.

§ 17. Vinna og arbeiði

(1) Øll eiga javnbjóðis rætt til at reka vinnu og handil.

(2) Øll eiga javnbjóðis rætt til at arbeiða.

§ 18. Skúli

(1) Øll eiga javnbjóðis rætt til undirvísing og ókeypís fólaskúla. Øll hava skyldu til at taka við undirvísing í barna- og ungdómsárum.

(2) Foreldur kunnu sjálv taka á seg ábyrgd av undirvísing barnanna, men dygðin skal vera eins góð og tann, ið tað almenna bjóðar.

§ 19. Sosial trygd

(1) Øll eiga rætt til sømilig kor.

(2) Landið skal hava umsorgan fyri, at øll fáa virðilig ellisár.

(3) Tann, sum hvørki sleppur fram at egnari vinnu ella løntum arbeiði, eigur at fáa almennan stuðul og styrk.

§ 20. Familja

(1) Landið tryggjar familjuni góðar umstøður.

(2) Børn eiga rætt til at vaksa upp undir tryggum og góðum korum.

§ 21. Innløgurættindi

(1) Øll eiga rætt til egna innløgu.

- (2) Landið skal gera tær avmarkingar, sum neyðugar eru til tess at tryggja fæstovnar, innløgurætt, búseting og náttúruilfeingi.
- (3) Tá ið íbúgvar leggja inn á sjónum ella á landi til sín sjálvs ella í felag, uttan at gjald er uppi, skal innløgjan vera teimum frí og fingin.
- (4) Tá ið grind er, skal tað mesta verða býtt í drápspartar ella heimapartar.

§ 22. Hvørsmansrættur

- (1) Íbúgvar landsins eiga rætt til at ferðast um sjógv og haga, tá ið tað ikki er fólki, fæi ella náttúru til ampa.

§ 23. Óðalsjørð og landsjørð

- (1) Skal landsjørð ella stórir partur av henni einskiljast við lóg, skal henda lóg leggjast til fólkaatkvøðu í minsta lagi eitt hálvt ár og í mesta lagi eitt ár eftir, at lögtingið hevur samtykt hana.
- (2) Við lóg kunnu ásetast reglur um stødd á óðalsjørð.

§ 24. Tilfeingi og umhvørvi

- (1) Myndugleikarnir varða um landsins tilfeingi.
- (2) Landið eigur alt landtilfeingi, sum privat ikki eiga, og alt havtilfeingi.
- (3) Tá vunnið verður úr landsins tilfeingi, skal landið antin krevja viðurlag ella tryggja øllum vinnurætt.
- (4) Landið tryggjar, at almenna og privata tilfeingi landsins verður umsitið á sjálvberandi hátt við umsorgan fyri umhvørvinum.

Triði partur - Fyrisiting

§ 25. Fyrisitingarlig rættindi

- (1) Øll fyrisiting skal vera grundað á lóg, góðan fyrisitingarsið, opinleika og gjøgnumskygdar mannagongdir.
- (2) Allar fyrisitingarligar avgerðir skulu vera sakliga grundaðar, og allar metingar og grundgevingar av týðningi skulu vera skjalfestar.
- (3) Tekur almennur stovnur ella myndugleiki fyrisitingarliga avgerð, ið gongur ímóti áhugamálum hjá borgara, skal hann hava skrivliga grundgeving.
- (4) Fyrisitingarlig rættindi og mannagongdir skulu ásetast í lóg, sum m.a. skal áseta krøv um gegni í fyrisitingini, rætt til innlit í almenn viðurskifti, egin viðurskifti og avgerðarmál, rætt til at leggja fyrisitingarliga avgerð fyri óhefta kærunevnd ella dómstól, rætt til hoyring um avgerðir og fyriskipanir og rætt til at lata onnur umboða seg í almennum málum.

§ 26. Kommunur

- (1) Føroyar eru skipaðar í kommunur undir landsins eftirliti. Løgtingið ásetir, hvussu nógv kommunur kunnu skuldbindast við láni, borgan ella á annan hátt.
- (2) Kommunustýrini eru fólkavald sambært lóg og skipa viðurskiftini á staðnum.
- (3) Kommunur kunnu við heimild í lóg álíkna skatt til tess at figgja uppgávur sínar.

Fjórði partur - Dómsvald

§ 27. Skipan

- (1) Dómsvaldið er hjá óheftum dómstólum, sum verða skipaðir sambært lóg. Rættargangur er almennur og skipaður við í minsta lagi tveimum rættarstigum. Rættargangur kann kortini vera óalmennur, um serlig viðurskipti krevja tað.
- (2) Dómari skal í yrki sínum bert halda seg til lógina. Dómari kann bert verða loystur úr starvi, tá hann hevur nátt galdandi fráfaringaraldri, um umskipan av dómstólunum ber við sær, at hann verður fluttur í annað starv, ella við dómi.
- (3) Reglur um tilnevning av dómárum og um setanarviðurskipti teirra verða ásettar í lóg.

§ 28. Skuldseting og ákæra

- (1) Skuldseting og ákæra kunnu einans setast fram sambært heimild í lóg.
- (2) Eingin kann revsast uttan beinleiðis heimild í lóg.

§ 29. Leikfólk í rættargongdini

- (1) Nevningar skulu døma í serliga álvarsligum revsimálum.
- (2) Í øðrum revsimálum kunnu eisini dómsfólk døma saman við lögfrøðiligum dómara.
- (3) Serkøn fólk kunnu eisini luttaka saman við lögfrøðiligum dómara í rættarmálum.

§ 30. Rættarmál

- (1) Øll eiga rætt til at vera umboðað í revsimálum ella øðrum málum, sum tað almenna reisir móti teimum.
- (2) Rættindi til sakkøna umboðan og fría málsgongd skulu nágreinast í lóg.

Fimti partur – Stýrisskipan

Løgting

§ 31. Heimildir

- (1) Á lögtingi fær fólk ið rødd og tekur støðu sína.
- (2) Umframt lögtingsfólk kunnu lögmaður og landsstýrisfólk leggja uppskot fyri lögtingið.
- (3) Lógaruppskot, ið lögtingið hevur samtykt, fær lógargildi, tá ið tað er staðfest av lögmanni og kunngjørt innan 30 dagar eftir samtykt.

§ 32. Lóggávumannagongd

- (1) Lógaruppskot skulu fyri lögtingið triggjar ferðir. Eftir aðru viðgerð kunnu bert smávegis broytingar gerast.
- (2) Tveir triðingar av lögtingsfólkunum kunnu samtykkja, at lóg fær gildi við afturvirkni, tó bert um lógin er til fyrimunar fyri borgaran.
- (3) Eftir val, og eftir at lögtingsárið er endað, falla øll framløgd uppskot burtur.
- (4) Við lóg kann veitast landsstýrisfólki heimild at áseta almennar reglur í kunngerð.
- (5) Við lóg kann lögtingið leggja spurningar til fólkaatkvøðu.

§ 33. Val

- (1) Lögtingið hevur í mesta lagi 33 lögtingsfólk.
- (2) Lögtingið ásetirvalskipan í lóg.
- (3) Valbærur er hvør, sum hevur valrætt til lögtingið, uttan so at hann er revsaður fyri gerð, sum hevur við sær, at hann eftir almannahugsan ikki er verdigur at sita á lögtingi.
- (4) Lögtingið ger sjálvt av, hvør av røttum er valdur.

(5) Løgtingsfólk, ið dømt er fyri revsiverda gerð, verður ikki óverdigt til lögtingssess, uttan so at tað fær fongsulsdóm í 4 mánaðir ella longri, ella trygdarvarðhaldsdóm.

§ 34. Valskeið

- (1) Løgtingið verður valt fyri fyra ár í senn. Løgmaður skrivar út val.
- (2) Løgmaður kann skriva út val í ótíð.
- (3) Løgtingið kann samtykkja, at val skal vera í ótíð.
- (4) Gamla løgtingið eigur sæti, til nýggja løgtingið er sett.
- (5) Ellisformaður setir løgtingið 12. yrkadagin eftir val.
- (6) Val skal skrivast út í minsta lagi fyra vikur og í mesta lagi seks vikur fyri valdagin.

§ 35. Løgtingsstarv

- (1) Løgtingsfólk røkja sætið sum álitisstarv og eru bert bundin av sannføring síni.
- (2) Samsýning og eftirløn hjá løgtingsfólki og landsstýrisfólki verða ásettar av serligari nevnd, sum er skipað sambært serligari lóg. Broytingar fáa gildi eftir næsta val.
- (3) Løgtingsfólk mugu ikki vera í álitisstørvum, í ráðum og nevndum undir landinum ella sita sum dómarar. Verður løgtingsfólk landsstýrisfólk ella løgmaður, tekur varafólk sæti á løgtingi.

§ 36. Løgtingsformaður

- (1) Løgtingið velur formann og næstformenn.
- (2) Løgtingsformaður situr alt valskeiðið, uttan so at tveir triðingar av løgtingsfólkum krevja nýval av formansskapi.

§ 37. Løgtingsseta

- (1) Løgtingið kemur saman ólavsøkudag eftir gomlum siði.
- (2) Løgtingið ger í tingskipan síni av, nær løgtingssetan byrjar og endar.

§ 38. Virki løgtingsins

- (1) Løgtingið ásetir sjálvt tingskipan sína, og løgtingsformaður skipar virki tess.
- (2) Umframt løgtingsfólk kunnu bert løgmaður, landsstýrisfólk og onnur eftir løgtingsformansins tykki møta og taka orðið á løgtingi.
- (3) Løgtingsformaðurin boðar til fundar og kunnger dagsskrá. Ein triðingur av løgtingsfólkunum ella løgmaður kunnu krevja, at løgtingsfundur verður hildin.
- (4) Skal uppskot verða samtykt á løgtingi, skal meirilutin av løgtingsfólkunum vera møttur. Eru fleiri fyri enn ímóti, er uppskotið samtykt.
- (5) Tá ið løgtingið hevur umrøtt mál, kann tað gera niðurstøður sínar í samtykt.
- (6) Tá ið løgtingssetan byrjar, greiðir løgmaður frá støðu landsins og tí, ið landsstýrið ætlar at fremja.

§ 39. Nevndir

- (1) Løgtingið skipar seg í nevndir, og umboðini verða vald eftir lutfalli. Onnur álitisstørv kunnu veljast sambært tingskipan.

§ 40. Innlit

- (1) Løgtingsfundir eru almennir. Frítt er at endurgeva og varpa út løgtingsfundir, men teir kunnu verða gjørdir óalmennir, um tað er neyðugt.
- (2) Nevndarfundir kunnu vera almennir.

(3) Lögtingsfólk kunnu, um ein triðingur av lögtingsfólkunum tekur undir við tí, krevja frágreiðing frá løgmanni ella landsstýrisfólki um almenn mál.

(4) Á sama hátt kann meirilutin av einari lögtingsnevnd krevja frágreiðing frá løgmanni og landsstýrisfólki um almenn mál.

§ 41. Sømdir lögtingsfólksins

(1) Eingin má handtaka lögtingsfólk ella reisa ákæru ímóti lögtingsfólki uttan við samtykki lögtingsins. Tó kann lögtingsfólk takast á búi.

(2) Lögtingsfólk kann bert við samtykki lögtingsins verða kravt til svars uttants fyri tað, lögtingsfólkið sigur innantings.

Landsstýrið

§ 42. Myndugleiki

(1) Landsstýrið er ovasti fyrisitingarmyndugleiki.

(2) Tó kann við lóg heimild verða latin nevndum, stýrum og ráðum at taka endaligar fyrisitingarligar avgerðir. Løgtingið kann ikki velja limir í hesar nevndir, stýri og ráð.

§ 43. Fyrisitingarábyrgd

(1) Landsstýrið skal fremja, halda og útinna hesa skipan og allar lógir.

(2) Løgmaður samskipar starv landsstýrisfólksins og hevur eftirlit við, at landsstýrisfólkini sita um málsøkini á lógligan og fullgóðan hátt.

(3) Løgmaður og landsstýrisfólkini hava rættarluga ábyrgd av fyrisitingini av teimum málsøkjum, sum eru lögð til teirra.

(4) Mál, ið viðvíkja hesi rættarligu ábyrgd, verða dømd av serligum nevningatingi. Reglur um hesa ábyrgd skulu ásetast í lóg.

§ 44. Løgmansval

(1) Annan dagin eftir val tilnevni lögtingsformaðurin eftir samráð við floksformenninar samráðingarleiðara at skipa landsstýri. Lögtingsformaðurin hann seta tíðarfreist á, og um ikki rokkið er á mál, kann hann hava nýtt samráð og tilnevna nýggjan samráðingarleiðara.

(2) Innan 10 yrkadagar eftir fyrsta lögtingsfund eftir lögtingsval leggur lögtingsformaður uppskot um lögmansevni fyri løgtingið. Løgtingið skal í seinasta lagi 4. yrkadagin eftir greiða atkvøðu um uppskotið. Atkvøður meiri enn helmingur av øllum lögtingsfólkunum ímóti uppskotinum, er tað fallið. Annars er tað samtykt. Eru fleiri uppskot um lögmann, ger løgtingið av, hvat uppskot fyrst kemur til atkvøðugreiðslu.

(3) Havnar løgtingið øllum uppskotum frá lögtingsformanninum um lögmansevni, boðar lögtingsformaðurin aftur til samráðs sambært stk. (1) og setir innan 4 yrkadagar framaftur uppskot um lögmansevni, sum løgtingið sama dag greiðir atkvøðu um.

(4) Um løgtingið eftir fyra fundir ikki hevur valt lögmann, skrivar starvandi løgmaður út nýval til løgtingið.

§ 45. Skipan

(1) Í landsstýrinum sita løgmaður og landsstýrisfólk.

(2) Løgmaður tilnevni varaløgmann og landsstýrisfólk.

(3) Løgmaður kann loysa landsstýrisfólk og varaløgmann úr starvi. Atkvøður meirilutin av øllum lögtingsfólkunum fyri, skal løgmaður loysa landsstýrisfólk ella varaløgmann úr starvi.

- (4) Atkvæður meiri enn helmingur av øllum lögtingsfólkunum fyri, verður lögmaður loystur úr starvi.
- (5) Setir løgtingið lögmann frá, ella biður lögmaður um at verða loystur úr starvi ella doyri, virkar landsstýrið sum starvsstjórn, til nýggjur lögmaður er valdur í seinasta lagi 10 yrkadagar seinni.
- (6) Tá val er útskrivað, leggja lögmaður og alt landsstýrið frá sær. Lögmaður og landsstýrið halda tó fram sum starvsstjórn, til nýtt landsstýri er skipað.

§ 46. Málsøki

- (1) Lögmaður býtir málsøki landsstýrisins millum landsstýrisfólkini. Landsstýrisfólkini sita fyri málsøkjum sínum hvør sær.
- (2) Lögmaður samskipar starv landsstýrisfólksins og boðar regluliga til landsstýrisfundar, har øll uppskot, sum skulu fyri løgtingið, verða lögð fram.

Fíggarviðurskifti

§ 47. Skattur

- (1) Skattur ella avgjald kann ikki áleggjast, broytast ella avtakast uttan við lóg.
- (2) Skattur ella avgjald kann ikki leggjast á virksemini, sum er farið fram, áðrenn lógaruppskot um hetta varð lagt fyri løgtingið.

§ 48. Fíggarætlan

- (1) Landsstýrið leggur fram uppskot um fíggarætlan landsins fyri eitt komandi tíðarskeið.
- (2) Løgtingið skal samtykkja fíggarætlan landsins, áðrenn inntøkur verða havdar, og útreiðslur verða hildnar.
- (3) Í neyðstøðu kunnu útreiðslur verða hildnar uttan samtykt frammanundan.
- (4) Við lóg kann virksemini leggjast uttan fyri fíggarætlanina.
- (5) Lán ella borgan, ið skuldbindur landið, kann bert fremjast við lóg.

§ 49. Roknskapir

- (1) Eftir at tíðarskeiðið fyri fíggarætlanina er endað, leggur landsstýrið landsroknskapin alment fram.
- (2) Landsroknskapurin fevnir um virksemini í fíggarætlan landsins, umframt virksemini, sum við lóg er lagt uttan fyri fíggarætlan landsins.

§ 50. Grannskoðan

- (1) Løgtingið grannskoðar og góðkennir framlagda landsroknskapin.

§ 51. Búskaparligt stöðufesti

- (1) Landsstovnur skal virka fyri fíggarligum stöðufesti, umsita gjaldføri og skuld landsins, umframt umsita tey fíggjarmál og búskaparmál, sum við lóg eru lögð stovninum at umsita.

§ 52. Búskaparligt skynsemi

- (1) Landsgrunnur skal tryggja skynsama nýtslu av serinntøkum landskassans, og skipa rættvíst býti av hesum inntøkum millum verandi og komandi ættarlið. Grunnurin verður skipaður við lóg.

§ 53. Eftirlit

- (1) Løgtingið ansar eftir, at landsstýrið virkar sambært lóg.

(2) Løgtingið kann skipa nevndir av lögtingsfólki at kanna mál av almennum týðningi. Nevndirnar hava rætt til at krevja skrivligar ella munnligar upplýsingar frá privatum borgarum og frá almennum embætisfólki. Nevndirnar skulu, eftir at hava kannað málið, leggja frágreiðing fyri løgtingið.

(3) Nevndirnar kunnu eisini krevja, at lögtingsformaðurin setir óheftan kanningarstjóra ella kanningarnevnd av serkønum at kanna og gera niðurstøður um embætisførslu løgmans ella landsstýrisfólksins. Hesi hava rætt til at krevja skrivligar og munnligar vitnisfrágreiðingar frá embætisfólki og einstøkum borgarum. Niðurstøðurnar kunnu leggjast fyri dómstólarnar. Um 2/5 av øllum lögtingsfólkunum krevja tað, skal lögtingsformaðurin somuleiðis seta slíkan kanningarstjóra ella kanningarnevnd.

§ 54. Løgtingsumboð

(1) At hava eftirlit við landsins fyrising velur løgtingið eitt løgtingsumboð, sum ikki kann vera lögtingsfólk.

(2) Reglur um val og virki hjá løgtingsumboðnum verða ásettar í lóg.

§ 55. Uttanríkisvald

(1) Landsstýrið varðar av uttanríkismálum og uttanríkistænastu mótvegis útlondum.

(2) Løgtingið velur uttanlandsnevnd, sum landsstýrið skal ráðføra seg við í sambandi við millumtjóðasamráðingar og uttanríkispolitiskar avgerðir av serligum týðningi.

(3) Millumtjóðasamráðingar, sum krevja luttøku lögtingsins fyri at verða útintar, ella sum annars eru týðningarmiklir, skulu samtykkjast av løgtinginum.

Sætti partur - samtykt og gildi

§ 56. Broytingar av stjórnarskipan Føroya

(1) Henda stjórnarskipan kann einans broytast við uppskoti, sum er samtykt á fólkaatkvøðu í minsta lagi eitt hálvt ár eftir og í mesta lagi eitt ár eftir, at løgtingið hevur tikið støðu sína.

(2) Orðaljóðið á uppskotinum, sum fer til fólkaatkvøðu, og reglur um atkvøðugreiðsluna, verða at áseta við lóg.

(3) Verður uppskotið samtykt á fólkaatkvøðu, kunnger valnevndarformaðurin uppskotið um stjórnarskipan Føroya í almenna kunngerðablaðnum, so skjótt sum fíntalda úrslitið fyriliggur, og uppskotið hevur tá lógargildi.

§ 57. Samtykt og gildi

Henda lóg fær gildi, tá ið formaðurin í valnevndini í almenna kunngerðablaðnum hevur kunngjørt, at lógin er samtykt á fólkaatkvøðu, har fleiri eru fyri enn ímóti. Lógin verður útint sambært verandi stjórnarrættarlígu støðu, til avgerð verður tikin um at skipa Føroyar sum sjálvstøðugt ríki. § 1 stk. 3, § 2, § 26, §§ 31-50 og §§ 53-55 fáa tó ikki gildi, fyrr enn tær eru settar í gildi við serstakari lóg, eftir at hon er endaliga samtykt sambært reglunum í § 57 í lögtingslóg nr. 103 frá 26. juli 1994 um stýrisskipan Føroya. Samstundis, sum nevndu greinar fáa í gildi, fer úr gildi lögtingslóg nr. 103 frá 26. juli 1994 um stýrisskipan Føroya.

§ 58. Skiftisreglur

§ 27 (1) 2. og 3. pkt. og §§ 28, 29 og 30 fáa ikki gildi, fyrr enn dómsvaldið er komið undir føroyskt málsræði.